



ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΩΝ ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΩΝ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Τὸν 12ον αἰώνα, τὴν ἐποχὴ πού ἤμασαν οἱ τροβαδοῦροι, ἡ ἐρωτικὴ ἀλληλογραφία, ὅπως ἀνεπτύχθη ἀργότερα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ὡς σήμερα, δὲν εἶχε καθιερωθεῖ ὁκώμη. Οἱ τροβαδοῦροι ἀντὶ ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν, ἐσταλνὰν στὶς ἀγαπημένες τῶν περὶ ἔρωτικά ποιήματα τὰ ὁποῖα θαναμάζονται γιὰ τὴ δύναμη τοῦ ἐρωτικοῦ πάθους πού ἐκφράζουν καὶ τὴν ὀραία τῶν μορφῆ. Στὰ γράμματα αὐτὰ συχνὰ οἱ τροβαδοῦροι δὲν προσφωνοῦν τὶς ἀγαπημένες τῶν μὲ τ' ἀληθινὰ τῶν ὀνόματα, ἀπὸ φόβου μήπως ἀποκαλυφθῇ τὸ μυστικὸ τῶν, ἀλλὰ μὲ διάφορα ψευδῶνυμα, χαριτωμένα καὶ κολακευτικά, ὅπως «μαγνήτης», «Ὀμορφη Θεά» καὶ τὰ παρόμοια. Ὡς τόσο παρ' ὅλας αὐτὲς τὶς προσφυλάξεις, ἡ ἱστορικὴ καταρῶσαν νὰ ἐξακριβώσουν τὰ ἀληθινὰ ὀνόματα τῶν γυναικῶν πού ἐκράβοντο πίσω ἀπὸ τὰ ψευδῶνυμα αὐτά. Σὰς παραθέτουμε μερικὲς ἀπὸ τὶς περιφημὲς αὐτὲς ἐπιστολὲς τῶν τροβαδοῦρων.

'Ο Βερνάνδος γιὰ Βενταντοῦρ σὲν «Μαγνήτη» του.

...Κυρία, ἂν τὰ μάτια μου δὲν σὰς βλέπουν, μάθετα ὅτι σὰς βλέπει ἡ καρδιά μου. Ὅταν ὁ ἔξφυρος φυσεῖ πρὸς τὰ μέρη σὰς μού φαίνεται ὅτι νοιώθω τὴν πνοὴ τ' οὐρανοῦ νὰ δροσίζῃ τὴν γλυκεῖα γυναικία πρὸς τὴν ὁποῖαν πετὰ ἡ καρδιά μου, ἡ καρδιά μου πού ποτὲ δὲν θὰ παύσῃ νὰ ἀσθάνεται τὸν ἀκοίμητο ἔρωτα πού ἐξύπνησαν μέσα μου τὰ δύο μάτια σὰς.

'Ο Ἰδιος σὲν 'Αγγὴ γιὰ Μονλιὸν τὴν ὁποῖαν ἐπινόμεζε «Ὀμορφη Θεά».

Κυρία, μὴ λησάτε παραπάνω ἀπ' ὅτι ἐγὼ ληποῦμαι τὴρὰ πού ἔξρω πὼς σὰς ἐπιβλέπει ὁ ζηλιάρης σας οὐζυγος. Ὡ! ἔσεις πού ἀγαπᾶ περισσότερο ἀπὸ κάθε τὴ ἄλλο στὸν κόσμο καὶ στὴν ὁποῖαν μένω πιστός, ἀκούστε τὶς παρακλήσεις μου: Ἄν πεθαίνει κανεῖς ἀπ' τὴν κολλὴν ἀγάπη, θὰ πεθάνω, γιατί ὁ ἔρωτας πού ἔχω στὴν καρδιά μου εἶνε τόσο τέλειος ὥστε κάθε ἄλλος ἔρωτας, καὶ ὁ τιμιώτερος τοῦ κόσμου, δὲν μπορεῖ νὰ παρρηληθῇ μὲ τὸν δικό μου. Ἡ μεγαλειότερη ἐπιθυμία μου θὰ ἦταν νὰ μὲ καλοῦσε στὴν κάμαρὰ τῆς ἡ ἀγαπημένη μου καὶ νὰ μὲ πρόσταζε νὰ τῆς βγάλω τὰ καλοσιφιμένα παπούτσια τῆς, ἂν μικροῦσε αὐτὸ νὰ τῆς προξενήσῃ εὐχαρίστηση.

Τὰ λόγια αὐτὰ σου τὰ γράφω πέρα ἀπ' τὴ νορμανδικὴ γῆ, πέρα ἀπ' τὴ βθεῖα θάλασσα καὶ τὰ στέλνω σ' ἐκεῖνην πού μὲ τροβᾶ σὰ μαγνήτης.

Κυρὰ μου, ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχη στὴ φύλαξή του.

Ὁ Ἰδιος σὲν 'Ερμεγκάντ Δούκισσα εἰς Ναρβόννης.

'Αγγελιοφόρε τρέχα καὶ πὲς στὴν ὁμορφότερη γυναίκα τοῦ κόσμου σὲ τὴ κόλαση μ' ἔχει ρίξει ἡ ἀγάπη τῆς!..

Θλίψις θανάτου ζῶνει τὴν ψυχὴ μου καὶ πουθενὰ δὲν μπορῶ ναῶρω ἀνάπασι.

Μὰ κακὴ καὶ πονηρὴ γυναίκα — μὲ καὶ τόσο ὀϊμένα! — ὀραία, μὲ βασανίζει.

Μὰ ἔξρω διως ὅτι τῆς κάνω καὶ αὐτηγῆς ἀπιστίες καὶ γεύεται ἔτσι τὸ κινδὸ πιστὸ πού κερνάει σ' ἄλλους.

Καὶ ὁμως πιστὰ τὴν εἶχα ὑψηρετήσι καὶ ἤμουν ἔτοιμος νὰ πεθάνω γιὰ χάρι τῆς.

Εἶνε τρέλλα νὰ κλαίω! μὰ τόσο μὲ κάνει νὰ πονᾶ ἡ ἀγάπη μου, καὶ ἔξρω πὼς γιαιτρεῖα δὲ θαῶρω πουθενὰ.

'Ο Ἀρνὲ γιὰ Μαρεῖ σὲν ἑποκόμποςα τῶ Μπεζιῶ.

Κυρὰ μου, ἔσεις μονάχα, ἐγὼ κ' ὁ ἔρωτας γνωρίζουμε τὸ μυστικὸ μας.

Πονᾶ, Κυρὰ μου, ὅταν τὰ μάτια μου δὲν μποροῦν νὰ σὰς ἰδοῦν. Ὅμως ἄφησα κοντὰ σας ἕναν πιστὸν ἀγγελιοφόρο πού σὰς ἀκολουθεῖ παντοῦ.

Νύχτα καὶ μέρα εἶνε μαζί σας καὶ συνοδεύει τὸ κάθε σας βῆμα. Νύχτα καὶ μέρα σὰς μιλεῖ γιὰ τὸν ἔρωτά μου.

'Ὁ χαριτωμένος αὐτὸς ἀγγελιοφόρος, εἶνε ἡ ἀγάπη ποῦχα γιὰ σας καὶ μοῦ μιλεῖ γιὰ τὰ ξανθὰ σας μαλλιά, τὰ τριανταφυλλένια μαγουλά σας καὶ τὸ κρινόλευκο μέτωπό σας, τὰ γαλανὰ σὰν τὸν οὐρανὸ τῆς Προβηγγίας μάτια σας καὶ τὸ κόκκινο σὰν τροκαλοῦ



ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Ανεκδοτο τοῦ Νταβιντ ντ' Ἀνζέ

'Ὁ διάσημος γλύπτης Νταβιντ ντ' Ἀνζέ, κρατοῦσε κάποτε ἐπὶ πολλὴν ὄρα στὰ χέρια του, τὸ μικροκαμωμένο κεράκι τῆς κυρίας Ρεκαμιέ, μὲ τὴν ὁποῖα κουβέντιαζε. Ὅταν ἡ κυρία Ρεκαμιέ θέλησε νὰ φύγῃ καθὼς ἔκανε νὰ τροβήξῃ τὸ χερί τῆς ἀπ' τὸ χερί τοῦ γλύπτου, ὁ Νταβιντ χαμογελῶντας τῆς εἶπε:

— Ἴδου τὸ μεγαλύτερο ἀριστούργημα πού βγήκεν ἀπ' τὰ χέρια μου...

'Ο Δουμᾶς καὶ ὁ Σουμέ

'Ενα βράδι, στὸ «Γαλλικὸ Θέατρο», ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς (πατέρας) εἶδε ἕνα θεατὴ ἀποκοιμισμένο στὸ θέση του κατὰ τὴν ὄρα τῆς παραστάσεως. Ἐπαιζαν κάποιο δράμα τοῦ φίλου του Σουμέ.

— Κοίταξε! εἶπεν ὁ Δουμᾶς στὸ συνάδελφό του, νὰ ἡ ἐντύπωσις πού προξενοῦν τὰ δρῆματά σου.

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ ἴδιο θέατρο παριστάναν κάποια κωμῶδια τοῦ Δουμᾶ. Ὁ συγγραφεὺς, καθόταν στὰ τελευταῖα καθίσματα τῆς πλατείας. Ἐξάφνα, ὁ Σουμέ τὸν χτυπᾶ στὸν ὄμο καὶ δείχνοντάς του κάποιο ἀποκοιμισμένο κύριο, στὰ πρῶτα καθίσματα, τοῦ λέει γλυκύπαρα:

— Βλέπεις, ἀγαπητὲ μου Δουμᾶ, ὅτι μπορεῖ ν' ἀποκοιμηθῇ κανεὶς καὶ στὰ δικὰ σου ἔργα.

— Ἄ, ὄχιδα εἶπεν ὁ Δουμᾶς, εἶνε ὁ χτεσινὸς κύριος πού κοιμόταν στὸ δικὸ σας ἔργο καὶ πού δὲν ξύπνησε ἀκόμη!..

Οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου

Οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου, ἐθεοφοῦντο καὶ ὀνομάζοντο ἀ γ ι ο ι, Θεοῖοι (Divi), ἱεροί, καὶ ὄχι μόνον αὐτοὶ ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐχρησιμοποιοῦσαν ἐλέγστο ἱερὸ. Ὁ σταῦλος τῶν π. χ. λεγόταν «ἱερὸς σταῦλος» (Sacris Stabulus), κ.τ.λ.!

'Ο Δουμᾶς καὶ ἡ κηδεῖα τοῦ τεκογλύφου

Κάποτε πέθανε ἕνας τεκογλύφος, πού εἶχε ὁμως προξθάσει νὰ χάσῃ ὅλη του τὴν περιουσία σὲ διάφορες ἐπιχειρήσεις ὅπου τὸν εἶχε σπρώξει ἡ ἀπληστία του.

Οἱ φίλοι του σκεφθῆκαν νὰ κάνω ἕναν ἔρανο γιὰ νὰ τὸν κηδεύσουν, καὶ ἀπ' τοῖς πρῶτους πού ἐπισκεφθῆκαν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ εἶταν ὁ Δουμᾶς, πασιγνώστως γιὰ τὴν καλὴ καρδιά καὶ τὴν γενναιοφροσύνη του.

Μόλις ἄκουσε πὼς ἐπρόκειτο γιὰ κηδεῖα ἐνὸς πού πέθανε στὴν ψάθα, ὁ Δουμᾶς ἔδωκε ἀμέσως ἕνα ναπολεόνι, χωρὶς νὰ ζητήσῃ καμμὰ πληροφορία.

— Εὐχαριστῶ, κύριε Δουμᾶ. Ἄνδλοι σ' ἔδους θ' ἀπευθυνθοῦμε φανοῦν τόσο γενναῖοι σὰν κ' ἔσας, ἡ κηδεῖα τοῦ φίλου μας τοῦ τοκιστῆ θὰ γίνῃ μεγαλοπρεπὴς.

— Ἄ, πρόκειται λοιπὸν γιὰ κηδεῖα τοκιστῆ;

Κι' ἀφοῦ σκέφθηκε μὲ τὴν στήν, ὁ Δουμᾶς ἔβγαλε ἀπ' τὴ τσέπη του καὶ δεύτερο ναπολεόνι:

— Πάρτε, εἶπε, πάρτε, καὶ προσπαθήστε νὰ κηδεύσετε κ' ἄλλον ἕνα...

παιδιοῦ, χεῖμα σας.

Ὅταν τὰ συλλογίζομαι ὅλ' αὐτὸ μού κόβεται κάθε ἄλλη σκέψη κλειών τὰ μάτια μου κ' ἀναστενάζω.

'Ο Ρεμῶ τῆς Ὁρσὸγγης σὲν Κόμποςα Βεατρίκη

Δὲν τραγουδᾷ οὔτε τὰ λουλούδια, οὔτε τὰ πουλιά, οὔτε τὸν ἥλιο, οὔτε τὸ φεγγάρι, οὔτε τὴν ἄνοιξη, οὔτε τὸ κτριτισμένο φύλλο. Ἦ σένα τραγουδᾷ, Κυρὰ μου, τὴν πιὸ γλυκεῖα καὶ πιὸ ὁμορφὴ μὲς τῆς γυναικῆς, θὰ μείνω πιστός ὅλη μου τὸ ζωὴ σ' αὐτὴν πού ἀγαπᾷ καὶ θὰ φυλάξω τὴν καρδιά μου ἀπ' ἄλλους ἔρωτες.

Κυρὰ μου, μού χαμογελάς τόσο χαριτωμένα ὥστε ἡ καρδιά μου εὐφραίνεται πότερο παρ' ὅτι ἂν τῆς χαμογελοῦσαν τετρακόσιοι ἀγγέλοι.

Ὁ Τροβαδοῦρος Ντενὶς σὲ μὴν Ἄγνωστη.

Ποτὲ δὲν θὰ τολμήσω, Κυρία, νὰ ἐκφράσω τὸν μεγάλο καῦμό πού κείπει τὴν καρδιά μου.

Νὰ μαι στὴ φυλακὴ σας, μεταχειρισθῆτε μὲ ὅπως σὰς ἀρέσει. Ποτὲ δὲν τολμήσω, Κυρία, νὰ σὰς πᾶ, τὸ μεγάλο κακὸ πού μού ἐκάνατε. Νὰ μαι στὴ φυλακὴ σας, μεταχειρισθῆτε μὲ ὅπως θελετε: μὲ οἶκτο ἢ σκληρότητα.

Ποτέ, Βασίλισσα τῆς καρδιάς μου, δὲν τολμήσω νὰ σὰς ἐξοστρωθῶ τοὺς πόνους πού μ' ἐκάνατε νὰ ὑποφέρω. Εἶμαι στὴ διάθεσή σας ὀδηγήστε με στὴ χαρὰ ἢ στὸ θάνατο!